

Eén jaar KNMG-meldcode kindermishandeling

Wat kan, wat mag, wat moet (niet)

Juridische puntjes op de i

Prof. mr A.C. (Aart) Hendriks & mr drs M.P. (Mirjam) Sombroek - Van Doorn
4 september 2009

Universiteit Leiden
The Netherlands

Significante stijging aantal (tucht)rechterlijke uitspraken

- Tuchtrechter:

Periode 4 september 2007 - 4 september 2008: 7

Periode 4 september 2008 - 4 september 2009: 12

- Rechter:

Periode 4 september 2007 - 4 september 2008: 22

Periode 4 september 2008 - 4 september 2009: 40

(bron <http://www.tuchtcollege-gezondheidszorg.nl/uitspraken/>)

KNMG-meldcode in het recht

- Nauwelijks rechtspraak
- Meldcode gaat in bepaalde gevallen uit van meldplicht; in huidige wetgeving nadruk op zwijgplicht
- Wet op jeugdzorg kent alleen meldrecht t.o.v. Bureau Jeugdzorg en AMK

Leerpunten uit de rechtspraak rondom kindermishandeling

- Te rangschikken naar 6 thema's
  - (1) Bejegening en communicatie (jegens ouders)
  - (2) Dossiervoering
  - (3) (Niet)-melden
  - (4) Verklaringen
  - (5) Houding naar politie/justitie
  - (6) Opstelling bij klachten en juridische procedures

(1) Bejegening en communicatie (jegens ouders)

- Blijf in gesprek met beide ouders
- Sluit niet één van de ouders uit
- Blijf informeren
- Vraag toestemming
- Zonder toestemming melden: alleen in noodsituaties
- Informeer ouders van melding (vooraf en achteraf)

(Uitspraak: CTG 7 april 2009, nr. 2008/212, MC 2009, p. 1291, *Stcrt.* 2009,89)

(2) Dossiervoering

- Doel dossier
  - waarborgen continuïteit van zorg
  - kwaliteit van zorg
- Leg vast:
  - (aanwijzingen voor) kindermishandeling en verrichte onderzoeken
  - gezette stappen (zoals doorverwijzing) en uitkomsten
  - inhoud van overleg met anderen
  - van wie welke informatie komt
- Wees zorgvuldig en objectief
- Vermoeden van kindermishandeling onterecht? Vermelden!

(Uitspraak: CTG 30 mei 2006, MC 2006, p.1123, GJ 2006, 71)

(3) (Niet)-melden

- Voorafgaand:
  - verifiëren van informatie van derde(n)
  - advies inwinnen bij vertrouwensarts AMK
- Aansprakelijkheid voor melden (wegens ongerechtvaardigde doorbreking medisch beroepsgeheim)
- Aansprakelijkheid voor niet melden (wegens onjuiste belangenafweging)

(Uitspraak:CTG 15 november 2007, nr. 2007/14, MC 2008, p. 294)

(4) Verklaringen

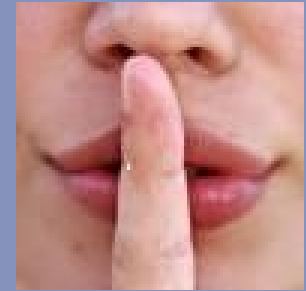
- Beperken tot relevante medische informatie van feitelijke aard
- Informatieverstrekking voldoet aan eisen van zorgvuldigheid en professionaliteit
- Informatie is juist en verifieerbaar (dossier, eigen waarneming - pas op met 'uit het hoofd')
- Deugdelijke onderbouwing
- Alleen antwoord op specifieke vragen
- Geen (gevraagde of ongevraagde) adviezen of conclusies
- Pas op met verklaringen aan ouders: geen taak van arts

(Uitspraak: CTG 11 juni 2009, nr. 2008/058)

(5) Houding naar politie/justitie

- Uitgangspunt: zwijgen (verschoningsrecht)
- Toestemming van de patiënt
- Melding AMK betekent nog geen recht/plicht melden aan politie en justitie
- U bent geen opsporingsambtenaar!

(Arrest:HR 26 mei 2009, *GJ* 2009, 82 (m.nt.T.M. Schalken), *LJN* BG5979)
(Uitspraak: CTG 12 mei 2009, nr. 2008/156, *Stcrt.* 2009, 10058)

(6) Opstelling bij klachten en juridische procedures

- Sta open voor gesprek / bereidheid toelichting te geven
- Vermijd de 'tegenaanval'
- Stel je toetsbaar / coöperatief op
- Schroom niet juridisch advies in te winnen
- Medisch dossier mag worden gebruikt; maar pas op wanneer privacyrechten derde(n) in het geding zijn

Ten slotte

- Een arts moet zich kunnen verantwoorden voor:
  - het (niet doen van) onderzoek
  - het (niet) melden
  - de wijze melden / informatieverstrekking
- Professionaliteit - en niet angst of emoties - is uitgangspunt
- Dossier speelt belangrijke rol
- Weet u plaats jegens ouders en politie/justitie
- ‘But there is no use talking about principles without taking practical steps’ (Mandela)